श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – ५	गुणाः - ७०
विषयः - ज्यौतिषशास्त्रम्	(C.E.- 4.1.1.New)	
दिनाङ्कः - १९/१२/२०१८	भारतीयकुण्डलीविज्ञानम् ।	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य व्याख्यां कुरुत । (५)

(अ) गतैष्यदिवसाद्येन गतिर्निघ्नी खषड्हृता ।
लब्धमंशादिना शोध्यं योज्यं स्पष्टो भवेद् ग्रहः ॥

(ब) खषडघ्नं भयातं भभोगोद्धृतं तत्खतर्कघ्नधिष्णेषु युक्तं द्विनिघ्नम् ।
नवाप्तं शशी भागपूर्वस्तुभुक्तिः खखाभ्राष्टवेदाभभोगेन भक्ताः ॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । (१०)

(अ) लग्नानयम् । *(ब) त्रिविधेष्टकालसाधनम् ।*

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि व्याख्यां करोतु । (५)

(अ) अजवृषमृगाङ्गनाकर्किमीनवणिजांशकेष्विनाद्युच्चाः ।
दशशिख्यष्टाविंशतितिथीन्द्रियत्रिनवविंशेषु ।

(ब) एवं लंकोदयैर्भुक्तं भोग्यं शोध्यं पलीकृतात् ।
पूर्वपश्चान्नतादन्यत् प्रागवत्तद्दशमं भवेत् ॥

प्रश्नः ४ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य सोदाहरणं निबन्धं लिखतु । (१०)

(अ) षडवर्गपरिचयपूर्वकं होरालग्नविचारः । *(ब) दशवर्गसाधनम् ।*

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य व्याख्यां करोतु । (५)

(अ) घटी चतुर्गुणाकार्या तिथ्याप्तैश्च पलैर्युता ।
शेषं पलाद्यं द्विगुणं स्पष्टभास्करसंयुतम् ॥
सूर्ये चरादिराशिस्थे शून्यनागाब्धिसंयुतम् ।
स्पष्टं प्राणपदं ज्ञेयमोजभावेऽङ्गशुद्धता ॥

(ब) चन्द्रराश्याधिपो यत्र तत्त्रिकोणमथापि वा ।
तत्सप्तमे त्रिकोणे वा संशये लग्ननिर्णयः ॥

प्रश्नः ६ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य सोदाहरणपूर्वकं व्याख्यां करोतु । **(१०)**

(अ) पारिजातादिवर्गविचारः (ब) सूर्यस्य कलाविकलाद्वाराफलसाधनप्रकारः ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितेभ्यः कस्यचित् एकस्य उपरि व्याख्यां करोतु । **(५)**

(अ) शिवघ्नोऽब्दः स्वखाद्रीन्दुलवाढ्यः खाग्निशेषितः ।
जन्मतिथ्यन्वितस्तत्र तिथावब्दप्रवेशनम् ॥

(ब) त्रिराशिपाः सूर्यसितार्किशुक्रा-दिने निशीज्येन्दुबुधक्षमाजाः ।
मेषाच्चर्णां हरिभाद्विलोमं नित्यं परेष्वार्किकुजेज्यचन्द्राः ॥

प्रश्नः ८ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि विवर्णनं करोतु । **(१०)**

(अ) सारिणीद्वाराविंशोत्तरीदशासाधनम् । (ब) सारिणीद्वारा अष्टोत्तरीदशासाधनम् ।

पञ्चमान्वितिः

प्रश्नः ९ अधोलिखितेषु केषाञ्चित् दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लेख्यानि । **(१०)**

(१) भारतीयकुण्डलीविज्ञानग्रन्थस्य लेखकः कः ?
(२) भारतीयकुण्डलीविज्ञानप्रथमप्रकरणस्य नाम किम् ?
(३) विष्कुम्भादियोगानां संख्या का ?
(४) कति वर्गाः सन्ति ?
(५) प्रथम अ वर्गस्य स्वामी कः ?
(६) मकरराशेः घातनक्षत्रं कः ?
(७) मकरराशेः हिंसकतत्त्वं किम् ?
(८) मेषराशेः लंकोदयमानं किम् ?
(९) अष्टोत्तरीदशावर्षसंख्या का ?
(१०) सूर्योदयात् जन्मभं यावत् कालस्यनाम् किम् ?
(११) ऊर्ध्वाङ्क इति शब्दस्य अर्थः कः ?
(१२) अमहाबादनगरस्य अक्षांशः कः ?
(१३) उत्तराक्षांशोत्तराक्रान्तिः, उदयार्थं चरमिनट किं भवति ?
(१४) देशान्तरं कति विधम् ?
(१५) किन्नां भभोगः ?

--oo--